MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2003

Citazzjoni Numru. 1309/2002

Rita mart Hartmut Kniep

vs.

Dr. Richard Sladden u P.L. Liliana Buhagiar nominati b'digriet tad-19 ta' Lulju 2002 bhala Kuraturi Deputati sabiex jirrapprezentaw lill-assenti minn dawn il-Gzejjer Hartmut Kniep

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici a fol. 1 fejn gie premess:-

Illi l-attrici zzewget lill-konvenut fil-Germanja fil-15 ta' Mejju 1996 (Dok. "A"), liema zwieg il-konjugi Kniep kellhom tifla li semmewha Alessia u giet irregistrata l-Germanja (ara Dok. "C").

Illi l-hajja konjugali bejn il-kontendenti saret impossibbli minhabba li l-konvenut irrenda ruhu hati ta' sevizzi, ingurji gravi, u abbandun totali tal-familja. Tant li z-zwieg ta' bejn il-kontendenti tkisser irrimedjabbilment.

Illi l-karattri tal-kontendenti huma nkompatibbli.

Illi l-attrici giet awtorizzata tipprocedi ghas-separazzjoni kontenzjuza permezz ta' Digriet tas-Sekond' Awla numru 1786/2002, hawn anness bhala dokument "D", permezz ta' liema Digriet l-attrici giet appuntata kuratrici *ad litem* ta' l-imsemmija ulied minuri.

Illi l-istess attrici talbet lil din l-Onorabbli Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni legali bejn il-kontendenti b'tort uniku tal-konvenut;

2. Tawtorizza lill-attrici li tghix separata minn zewgha *a mensa et thoro*;

3. Tiddeciedi jekk tezistix komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-kontendenti, f'liema kaz tiddikjaraha xolta skond Artikolu 55 tal-Kodici Civili;

4. Jekk ikun il-kaz, tillikwida u taqsam il-beni kollha li jikkostitwixxu l-komunjoni ta' l-akkwisti f'zewg porzjonijiet, wiehed li jigi assenjat lill-attrici u wiehed li jigi assenjat lill-konvenut, u dan skond kif din l-Onorabbli Qorti jidhrilha xierqa fid-dawl ta' l-**artikolu 48 subinciz (1) (c) u ta' artikolu 53 tal-Kodici Civili;**

5. Tqieghed lill-minuri Alessia fil-kura u kustodja ta' l-attrici;

6. Tordna lill-konvenut ihallas lill-attrici dik ir-rata ta' manteniment li jidhrilha xierqa kemm ghaliha kif ukoll ghal binthom minuri Alessia a tenur ta' **artikolu 54 tal-Kodici Civili,** liema manteniment ghandu jinqata' direttament mill-paga u sussegwentement mill-penzjoni tal-konvenut.

Bl-ispejjez ta’ din il-procedura, inkluz dawk tas-Sekond’ Awla, kontra l-konvenut, li minn issa huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta’ xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 sa 23 tal-process;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-kuraturi deputati tas-17 ta’ Jannar 2003 a fol. 31 fejn gie eccepit:-

1. Illi l-eccipjenti mhumiex edotti mill-fatti tal-kaz u jirriservaw li jipprovdu l-eccezzjonijiet taghhom fi stadju ulterjuri, meta jikkomunikaw mal-konvenut.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-kuraturi deputati a fol. 32 sa 34 tal-process.

Rat in-nota tal-attrici datata 24 ta’ Frar 2003 fejn permezz taghha esebiet l-affidavit taghha.

Rat il-verbal tat-2 t’April 2003 fejn il-Qorti giet infurmata li l-kuraturi deputati ma rnexxielhomx jikkomunikaw mal-konvenut assenti u ghaldaqstant baqghu bla risposta. Inghata digriet nota guramentata lill-attrici b’terminu ta’ ghaxart ijiem u t-terminu ghall-prezentata tal-affidavits attrici gie estiz b’hamsin (50) gurnata ohra. Inghata digriet tal-affidavit tal-konvenut b’terminu ta’ hamsin (50) jum min-notifika.

Rat il-verbal tal-1 t’Ottubru 2003 fejn Dr. Leslie Cuschieri ghall-attirici ddikjara li m’hemm xejn x’jigi likwidat fil-komunjoni tal-akkwisti, li l-kura u l-kustodja tinsab f’idejn l-attrici, u li l-attrici m’ghandhiex informazzjoni jekk il-konvenut ghandux introjtu jew le. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghat-30 t’Ottubru 2003.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(i) PROVI PRODOTTI.

Illi l-attrici **Rita Kniep** permezz tal-affidavit taghha sostniet illi:-

"Jien twelidt fit-23 ta' Dicembru 1961. Meta kont ghadni fuq l-ghoxrin sena kelli diversi 'pen-friends', u fosthom kelli lil certu Hartmut Kniep minn Meinsdorf fil-Germanja li kienet tal-Lvant. Darba dan kien gie Malta u ltqajna u bqajna f'kuntatt kontinwu ma' xulxin; kien icempilli spiss. Hartmunt twieled fit-3 ta' Marzu 1958. Jien tlajt il-Germanja u ltqajt mieghu hemm. Bqajna f'kuntatt ghal certu zmien, imbaghad iddecidejna li nizzewgu.

Fil-fatt kien il-15 ta' Mejju 1996 meta ahna zzewwigna f'Emslin fil-Germanja, u ddecidejna li nibqghu nghixu fil-Germanja. Il-genituri tieghi kienu gew sija ghat-tieg kif ukoll f'okkazjonijiet ohra wara. Fit-23 t'April 1997 twelditilna tifla, Alessia, u sa hawn kien jidher li z-zwieg taghna kien irnexxa. Ghandi nghid li qabel izzewwigna zewgi kien jahdem bhala 'welder' fil-vicin ta' fejn kien joqghod hu u fejn imbaghad mort noqghod jien. Imbaghad meta t-tifla kellha madwar tliet (3) snin, il-kumpanija li kien jahdem maghha zewgi kecciet hafna haddiema, inkluz zewgi, u dan baqa' bla xoghol ghal sena u seba' xhur. Kien joqghod id-dar u jfittex ix-xoghol. Kien jircievi xi ghajnuna socjali, imma ftit. Gieli kien jaghmel xi xoghol 'part-time' iqassam l-ikel bil-vann, izda minn dan ma tantx kellu qliegh. Tul dan iz-zmien akkumulalna hafna dejn, specjalment fuq id-dar li ggib l-indirizz 67, Brandtgasse, Meinsdorf (Germanja).

Imbaghad zewgi sab xoghol fin-naha tal-punent tal-Germanja, jigifieri 'l boghod hafna minn fejn konna noqghod. Kien jitlaq mid-dar il-Hadd bil-lejl, jaghmel gimgha xoghol bhala 'welder' ukoll, imbaghad il-Gimgha fil-ghaxija jerga' jigi lura d-dar. Imbaghad sab xoghol ta'

‘welder’ go Offenbach fejn kellu kundizzjonijiet tax-xoghol ahjar. L-ahhar li naf dwar dan ix-xoghol kien li zewgi kien qed jaqla’ l-ekwivalenti ta’ madwar Lm700 fix-xahar.

Kif ghidt, minhabba z-zmien li dam ma jahdimx, imtlejna bid-djun. Id-dar kienet mikrija minghand l-istat, u waqajna hafna lura fil-hlas tal-kirjiet. Gieli kienu ser jaqtghulna d-dawl. Gieli kienu ser ikecculna t-tifla mill-iskola, gieli jiqu qishom marixxalli biex jitolbu l-hlas.

Irrid nghid ukoll li sa minn qabel izzewwigna Hartmut kien qalli li hu kien mizzewweg qabel u minn dak iz-zwieg huwa kellu zewg guvintur; biss kien qalli li m’ghandux x’jaqsam maghhom aktar. Imbghad gurnata fost l-ohrajn, meta konna qed nghixu bid-diffikultajiet li semmejt, zewgi rcieva mill-Qorti li huwa kellu jhallas somma gmiela lil uliedu biex ipatti ghal dak li ma kienx tahom qabel. Zewgi qalli li ma kienx jaf b’dan, u ssuggerieli li sa ma jaqta’ d-dejn kollu, jien kelli ninzel Malta bit-tifla biex inaqqas l-ispejjez. Huwa qalli li xorta kien ser jibghatli xi flus mill-Germanja. Meta jinqata’ d-dejn kollu kellu jinfurmani u jien nerga’ nitla’ hemmhekk. Jien accettajt, gbart il-hwejjeg tieghi u tat-tifla u fid-9 ta’ Dicembru 2001 gejt Malta mat-tifla u bdejt nghix m’ommi. Xi ghamara u hwejjeg ohra li kont tellajt mieghi qabel iz-zwieg hallejhtom hemm, peress li kelli nerga’ mmur. Bhala dota kelli hwejjeg, lozor, borom, ornamenti antiki u affarijiet tal-kcina, u dawn ghadhom hemm.

Malli wasalt Malta konna bdejna ncemplu lil xulxin regolarment, izda aktar ma beda jghaddi zmien aktar beda jinqata’ l-kuntatt. Jien ma kontx qed naqbdu izjed bit-telefon u ghalhekk kien hu li ried icempilli. Kitibli darba biss u baghat xi flus f’okkazjoni wahda. Imbaghad matul is-sena l-ohra (2002) inqata’ l-kuntatt kollu li kelli mieghu, u ma nafx ghadux jghix fid-dar li kellna.

Hartmut kellu diversi ahwa, izda jien lil ohtu Martina naf sewwa. Minn zmien ghal zmien ghadna niktbu lil xulxin. Din ukoll m’ghandhiex hafna kuntatt ma’ zewgi, izda recentement kitbitli u tatni ndirizz fejn aktarx insibu. Jien

ghadni ma ktibtlux f'dan l-indirizz f'Offenbach (ara kopja annessa, dokument "RK1").

Missier Hartmut miet zghir, u zewgi jghid li ma jafx biex. Izda maz-zmien zmajt li huwa kien jisker hafna, u nissuspetta li miet b'hekk. Ommu ghadha hajja, u gieli kitbitli xi ittra, izda din ukoll inqatghet mill-kuntatt ma' zewgi".

<u>II. KONSIDERAZZJONIJIET.</u>

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li dan iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment u dan peress li l-kontendenti qatghu kwazi kull kuntatt li kellhom ma' xulxin, tant li jidher li l-konvenut baqa' l-Germanja waqt li l-attrici tinsab ma' bintha hawn Malta.

Illi jidher li l-kawza ta' dan id-disgwid kienet l-irresponsabbilta' tal-konvenut li naqas li jaghraf kif jipprovdi ghall-istess familja, tant li jista' jinghad li llum kwazi abbandunahom, anke minhabba d-dejn li l-istess konvenut akkumula, u anke minhabba relazzjonijiet li huwa kellu qabel iz-zwieg tieghu mal-attrici, li mhux kollha kien informaha bihom, b'dan li l-hajja bejn l-istess konjugi kienet giet *resa* mpossibbli, u kien ghalhekk li l-istess attrici giet Malta.

Illi dan iwassal lil din il-Qorti sabiex tikkonkludi li tali zwieg tkisser irrimedjabbilment ghar-ragunijiet imputabbli lill-konvenut konsistenti f'servizzi u ngurji gravi, li wasslu sabiex il-konvenut lanqas biss mantna la lill-attrici u lanqas lil binthom.

Illi abbazi ta' dan kollu l-ewwel talba attrici ghandha tigi milqugha, kif l-istess ghandha tigi milqugha t-tieni talba.

Illi dwar it-tielet talba attrici din ghandha wkoll tintlaqa'. U illi din il-Qorti tiddikjara x-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet b'effett mid-9 ta' Dicembru 2001.

Illi dwar ir-raba' talba din il-Qorti tiddikjara li ma hemm xejn ta' valur x'jigi likwidat, b'dan pero' li d-dejn kollu li sar

fil-Germanja mill-konvenut ghandu jibqa' jigi mhallas mill-istess konvenut, u fid-dawl ta' dak fuq imsemmi ghandhom japplikaw kontra l-konvenut d-dispozizzjonijiet kollha *ai termini* tal-**artikolu 48 tal-Kap 16**.

Illi peress li jirrizulta li l-attrici qeghda effettivament trabbi lill-minuri l-kura, il-kustodja tal-istess ghandha tibqa' f'idejn l-attrici.

Illi dwar is-sitt talba l-attrici u l-istess minuri ghandhom id-dritt li jigu mantnuti mill-istess konvenut, izda prova tad-dhul u ntrojtu tal-istess ma ngabitx f'din il-kawza, u allura din il-Qorti tastjeni milli tiffissa l-istess rata ta' manteniment.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-kuraturi deputati in kwantu l-istess huma nkompatibbli ma' dak hawn deciz, **tilqa' t-talbiet attrici** b'dan illi:-

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni legali bejn il-kontendenti b'tort uniku tal-konvenut u dan minhabba sevizzi u ngurji gravi u ghaliex iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment, u dan anke minhabba l-agir tal-konvenut, u wkoll inkompatibbilta' ta' karattru tal-partijiet.

2. Tawtorizza lill-attrici li tghix separata minn zewgha *a mensa et thoro*;

3. Tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet u dan b'effett mid-9 ta' Dicembru 2001.;

4. Tiddikjara li ma hemm xejn ta' valur fl-istess komunjoni tal-akkwisti, u allura ma hemm xejn x'jigi likwidat u diviz, b'dan pero' li l-konvenut assenti huwa tenut responsabbli ghal kull dejn li l-partijiet u l-istess konvenut ghamel u nkorra fil-Germanja u tapplika kontra l-konvenut dispozizzjonijiet tal-**artikolu 48 tal-Kap 16** anke b'applikazzjoni tal-**artikolu 53 tal-Kodici Civili;**

5. Tqieghed lill-minuri Alessia fil-kura u kustodja ta' l-attrici;

6. Tiddikjara li l-attrici u l-minuri Alessia ghandhom id-dritt li jigu mantnuti mill-istess konvenut, u fil-waqt li tirriserva lill-attrici li tipprocedi gudizzjarjment kontra l-konvenut ghal fissazzjoni tal-istess alimenti meta jkun maghruf l-introjtu tal-konvenut, tiddikjara li ladarba ma tressqux provi dwar l-introjtu tal-konvenut, ma hemm l-ebda ammont ta' alimenti x'jista jigi likwidat f'din l-istanza.

Bl-ispejjez ta' din il-procedura, inkluz dawk tas-Sekond' Awla, kontra l-konvenut, b'dan li l-kuraturi deputati ghandhom jithallsu skond il-ligi.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------